

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Via Vitæ Operis Hvivs Hypothesis

Florentius <Batavus>

Antverpiae, 1551

Quod nemo ob vitae spiritualis difficultatem sese subtrahere debeat viae
quae ducit ad perfectionem. Ca. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30077

amicitiam, quo videlicet vel hoc pacto & suam bonitatem declaret manifestius, & ipsi vicissim maiori ferantur in Deum amore, dum intelligunt à quantis malis misericorditer reuocati, admissi sunt ad diuinam clementiam & amorem. Ad hunc modum Dauidem, Petrum, Augustinum, Magdalenen, Pelagiam, & alios permultos in execrandos errores aut foeda crimina collabi permittit, priusquam illos ad suam pellicere gratiam decreuisset, quos tum tandem ad insigne sanctimoniam culmen euexit. Propter quod psalmographus ait: Multiplicatae sunt infirmitates eorum, postea accelerauerunt: nimirum quod praeterita vulnera multis causae sine maioris sanitatis, & praeterea inertia plerumque quasi calcar quoddam esse soleat spiritualis processus: quemadmodum & Dominus ipse Simoni illi leproso proposito duorum debitorum enigmatem, manifestat, Cui enim plus condonatur, plerumque etiam consuevit ardentius tandem condonatore redamare: sicuti haud dubie maiori amoris & obsequii vinculo iustissima omnino ratione deuinctus est.

Psal. 119.

Luc. 7. 40.

Quod nemo ob vitae spiritualis difficultatem sese subtrahere debeat viae quae ducit ad perfectionem. Ca. 5.

Iam quod ad difficultatem attinet vitae spiritualis, quae multos adeo animo deiectos reddit, ut ne audeant quidem aggredi, aut

IMPEDIMENTIS ET ADIVMENTIS ¹⁰
di, aut certè si iam aggressi sunt, non audeat
ad consummationem contendere, quum ani-
maduertunt non posse sese protinus sua vi-
cia pervincere: & concupitum assequi feruo-
rem. In confesso quidem est, quod quo vita
sublimior, hoc maiore ad illam sit opus ne-
gocio, propterea quod varijs sit incommo-
data salebris, praesertim in primo ipso in-
gressu: & eiusmodi sanè est iter ad pietatem
plenum sudoribus, plenum periculis, plenum
irritamentis iuxta illud Iob, Militia est vita
hominis super terram. Hinc sapiens ita filium
suum comonefacit dicens: Fili accedens ad ser ^{Eccl. 2. 26}
uitutem Dei sta in iustitia & in timore: & pra-
para animam tuam ad tentationem: hoc est, omni
momento esto prospiciens, quando quidem
sub omni (quod aiunt) lapide dormit pecca-
ti scorpius: nihil est quo non abuti in nostram
perniciem possit versutissimus ille serpens dia-
bolus, (tetat somno, tetat vigilia, tetat cibo
tetat ieiunio, tetat sermone, tetat silentio,) nisi
Dei timore persistentes oculatissima circumspe-
ctione nobis vndique prospiciamus: potissi-
ma tamen difficultas huius viae in ipso statim
ingressu sita est, ob usum habitumque con-
trariorum, ita ut initium ipsum vniuersum pe-
ne pondus molestiarum comprehendat.
Nam ut beatus testatur Hieronymus, gra- ^{Hiero.}

Bij uem

uem & asperam nobis reddit viam virtutū,
 magnitudo ipsa consuetudinis peccatorū,
 quæ si in diuersum commutetur, verissimū
 comperietur quod habet scriptura, faci-
 lem esse viam iustitiæ. Via enim Dei (in-
 quit Gregorius) angusta quidem est incipie-
 entibus, sed lata perfectis. Molestę sanē sunt
 res spirituales quas veterē repugnante vsu
 aggredimur: leue tamē onus Domini est si-
 mul atq; capimus paulisper gestare. Quid
 autē merito graue nobis videri debet, quū
 & infinitum sit premium ob quod labora-
 mus, & infinitus sit Deus cuius amore labo-
 ramus: qui etiam tam est auxiliator beni-
 gnus vt quo nobis labor molestior est, hoc
 nobis ipse vicinor sit, maiorique erga nos
 feratur affectu? An non seruorum suorum
 laborem mitigat, qui per scripturam loqui-
 tur, Qui edunt me adhuc esurient? Nū dul-
 cis ille amator, & parens tam sollicitus suo-
 rum aliquando poterit obliuisci, cuius Spi-
 ritu tam erat suavis Andreae crux, tam dul-
 cis Laurentio crates, tā deniq; optabile vir-
 gunculis multo tenerrimis martyriū, vt ad
 cruciatus quasi ad epulas inimitatę conuo-
 larint? Scilicet illo erant imbuti amore, quo
 pene caremus vniuersi, & quo solo omnia
 diuina cōdiūtur & dulcescūt fercula. Quid
 quæso

Grego.

Eccle. 24. 6.

IMPEDIMENTIS ET ADIVMENTIS II
quæso nõ potest amor? Aut quid fortius di-
lectione, quæ fortis est vt mors? Quid pre- Cant. 8. b.
mi præstolabimur, si nihil desudauerimus?
Quid laudis, quid honoris, cuiusmodi coro-
nã erimus promeriti, si in amore torpemus,
aut prorsus eo caremus? qui sanè verus esse
nequit, nisi ingentia faciat toto pectore de-
siderare, tametsi eadem non possit semper
re ipsa perficere. Nemo igitur detrectet
operam, aut saltem nemo non seipsum exti-
mulet ad ardua, nemo non manũ mittat (cũ Pro. 31. 6.
forti illa apud sapientem mulierẽ) ad fortia
semet paulatim exercitans, fragilis sit licet,
Deo saltem offerens accinctam voluntatẽ,
qui omnis consummationis exordiũ simul
& preparatio est. O dilectissimi Christi Ie-
su amatores tollite obsecro vestram crucẽ
sequuturi Iesum, sine qua nemo angustã illã
cæli portam ingreditur. Ocyus quanto po-
testis desiderio ad perfectiora properate: nã
quo magis properabitis, hoc erit dulcius.
quanquam interim quò magis propinqua-
bitis, hoc longius vos abesse censebitis: sed
ardens illa acceleratio pœnam ac molesti-
am omnẽ & leuiorem reddet & breuiorem,
ita vt duplo futura sit incundior via ducẽs
ad perfectionem quam nunc est ignaua ista
via in imperfectione. Nunc enim duobus

Bij

inseruientes

inseruientes dominis in continuo conflictu
 laboratis, quum tunc vni adherentes indisso-
 lubili amore Domino, tanto essetis securio-
 res, quanto altero illi domino minus suppe-
 teret viriū. Preterea nihil est quod quēquā
 exterrere debeat, quū semper suppeditet no-
 bis Dominus & propugnæ modo arma, &
 pro nostra necessitate subsidiū. Deniq; plu-
 res semper nobis adsunt ppugnatores, quā
 oppugnatores, maxime quū vnicus angelus
 prudentior ac potentior sit ad succurren-
 dū, quā sexcenti hostes ad nocendum. tantū
 à nobis imperator noster ex promptā requi-
 rit voluntatē, nostrasq; quales quales quas
 impertitus est viriculas: quicquid præterea
 deerit ipse libens suppleturus est, tantū ne
 pusillo simus animo: nā eiusmodi nō magis
 apti sunt pretio spirituali, quā inermes mili-
 tes corporali, quippe qui facile fugā ineāt,
 & alios de statione decedere cōpellant. Ve-
 rū nemo coronabitur, nisi qui legitimè cer-
 tauerit. Cæterum quemadmodum hostes
 huc imprimis spectant vt aduersam par-
 tem pauore reddant obnoxiam, non ignari
 aciem timidam, iam media pene parte supe-
 ratam: ita & humani generis hostis diabo-
 lus quum hominem in pusillanimitatem cō-
 iecerit atque pauorem, tum longè quam an-
 te po-

3. Tim. 2. 2.

IMPEDIMENTIS ET ADIVMENTIS 13
te potentior est, magna que iam ex parte tri-
umphat. Ideoque primus tentationis incipi-
entium assultus tum esse consuevit, quum eis
succurrit quicquid vsquam circa probatam
vitam obtingere potest molestiarum: &
nonnunquam ea succurrunt, quæ nunquam
cuiquam obtigerunt, aut certe quæ ipsi nun-
quam obuient. Sic enim nonnulli secum
reputant. Qui fieri posset, vt memet illis
aut illis subducam, quæ sic deperi, quibus
sic assueui? Quonam pacto his aut illis par
esse queam, quibus nunquam assueui? Fieri
poterit vt ea res in hunc aut illum me mor-
bum coniciat: fortasse pœnitundine du-
car, quum sero erit mederi: fortasse nihilo
futura sum hoc aut illo melior, quorum
prima cogitatio seu decretum pœnitudo
est et cætera. Hæc sunt terrificæ illa ho-
stium tubarum taratantara quibus ho-
stis noster perstrepat in animis eorum qui
boni quippiam auspicari moluntur, aut
sanctæ militiæ se sacramentis initiare
destinant, quibus plerisque vel ante
conflictum deicit, et in rugam conuet-
tit. Aduersus hæc ergo quisque sibi ani-
mum addere, & strenuorum debet militum
imitari exemplum, qui quum hostium for-
midant po- simile.

B iij

midant po-

midant potentiam, aiunt se malle pugnantes occumbere, quam fugientes, quando ita necesse est: nec id modo, sed & tubarum fragoribus aduersus hostium tubas crepant: quæ & pusillanimus quisq; imitari contendet. Ob oculos sibi peopouet quecūque animam, vires, & solatiū prestare poterunt, cuiusmodi sunt piorum hominū exempla, & scripturæ huc peculiariter spectantes, certo persuasus multo esse satius in ipso mortem oppetere certamen, quam ob metum aut ignauiam ordinem deserere, itaq; cum ignominia in hostium manus venire. Sed & hoc habetis indubitatum, vteunq; se habeat homo, neminem citra labores erumnas & curas hunc posse pertansire mundū. Quinimo qui se totos prauis dedūt concupiscentiis cupientes explere quicquid impia suadet voluptas, se penumero multo grauiores molestias curasque experiuntur, quam Deo deuoti in itinere virtutū. Quare in nouissimo illo die fateri cogētur quod sapiens multo ante predixit. Lassati sumus in via iniquitatis & perditionis, & ambulauim⁹ vias difficiles, viam̄ Domini ignorauimus. Cōsimiliter et israheliticus ille popul⁹ multo grauiorib⁹ atteret⁹ laboribus et erūnis, in Aegyptū, quā vel in eremo vel in terra repro-

sap.

IMPEDIMENTIS ET ADIVMENTIS
ra repromissa. Quū igit̃ vtrobiq; certamē
& labor sit, an ne potius homo desudabit,
animę suę æternę salutis gratia, quā corpo
ris sui scedæ & mox transituræ voluptatis
ergo? His atq; id genus alijs rationibus (de vide trac. i
quib. infra differemus) quisque animo suo ca. ii. & 1549
vires addet, & pusillanimitatis tentationē 4. ca. 6.
facile peruincet.

De impedimento tertio, quę temeritas est. Ca. 6.

Tertio loco aliud occurrit impedimē
tum, pusillanimitate non paulo peri
culosius nocentiusq; quę temeritas
dicitur, seu nimia sui confidentia, et hæc ex
diametro pugnat cū pusillanimitate, quip
pe quę nihil aut parum admodum metu
at. Temerarius enim sibi persuadet satis se
esse prudentem, fortem, ingeniosum & a
stutum ad ingrediendum semitā virtutum,
multumq; confidit naturæ suę dotibus, pa
rum sollicitus de dotibus spiritus sancti. A
bundē satis se corpore potentē, scientia at
que ingenio præstantem æstimat ad peragē
dam inculpataę vitæ semitam: miratur eti
am si quis in hac re sibi met uat: sed neq; in
precib. sedulus est, diuinam sibi apprecans
opē. Hęc autem est vera arrogancia, quod
est maximum in semitā virtutū impedimē
tum: nā vt omnes arcanaę testantur literæ,
inter